

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 669

647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesine 17.3.1982 Tarih ve 2638 Sayılı Kanunla Eklenen İkinci Fıkranın Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. D. Meclisi : 1/645; M. G. Konseyi : 1/588)

(D. Meclisi S. Sayısı : 384)

T. C.

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-3504 (1/654) 4069

Konu : Kanun Tasarısı.

7 Eylül 1983

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 6 Eylül 1983 tarihli 157 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesine 17.3.1982 Tarih ve 2638 sayılı Kanunla Eklenen İkinci Fıkranın Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-950/01853

17 Mart 1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.3.1983 tarihinde kararlaştırılan «647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesine 17.3.1982 Tarih ve 2638 sayılı Kanunla Eklenen İkinci Fıkranın Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

G E R E K Ç E

Askerî mahkemelerce tutuklanan sanıklar hakkında, diğer suçlarından dolayı adliye mahkemelerince verilen hürriyeti bağlayıcı cezaların infazı, umumî cezaevlerinde öncelikle yapılması gerekmektedir.

Bu durum uygulamada güçlükler doğurmakta, çoğu örgüt üyesi olan ve askerî cezaevinde tutuklu bulunan sanıklar, hakkındaki ceza ilamlarının infazı için umumî cezaevlerine konulmakta, tutuklu buldukları işlerden dolayı sıkıyönetim askerî mahkemelerine getirilip götürülmekte, bu nakil sırasında başta firar olmak üzere bazı olaylar meydana gelmektedir.

Bu mahzurları gidermek için, 17.3.1982 tarih ve 2638 sayılı Kanunla 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun ek birinci maddesine bir fıkra eklenmiş ve herhangi bir suçtan askerî ceza ve tutukevinde hükümlü ve tutuklu bulunan kişiler hakkında adliye mahkemelerince verilen hürriyeti bağlayıcı cezaların infazı, bu kişilerin askerî cezaevinde infazı gereken hükümlülük ve tutukluluk hallerinin sona ermesine kadar geri bırakılması sağlanmıştır.

Bundan ayrı olarak aynı gerekçelerle, Genelkurmay Sıkıyönetim Koordinasyon toplantısında; «2638 sayılı Yasanın amacına uygun olarak tatbiki için, askerî mahkemece verilen ve Askerî Ceza Kanununun 39 uncu maddesi gereğince umumî cezaevlerinde infazı gerektiren cezaların yerine getirilmesinin geri bırakılmasını sağlayan bir düzenleme yapılması» istenilmiştir.

1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 39 uncu maddesinin 3 numaralı fıkrasında askerî mahkemelerce verilmiş cezalardan umumî cezaevlerinde infaz olunacaklar sayılmakta ve siviller hakkında askerî mahkemelerce verilen ceza hükümleri bunlar arasında gösterilmektedir.

Bu durumda yukarıda açıklanan sakıncalar, askerî mahkemelerce haklarında hürriyeti bağlayıcı ceza verilen kişilerin cezalarının infazının umumî cezaevlerinde yapılması halinde de ortaya çıkmaktadır.

Ancak sivil cezaevlerinde yapılacak cezaların infazının askerî cezaevlerindeki tutukluluk halinin sona ermesine kadar geri bırakılması, bazı durumlarda mahzurlar ortaya çıkarmaktadır.

Şöyle ki;

Türk Ceza Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında, «Hüküm katiyet kesbetmeden evvel vukubulan mevkufiyet ceza mahkûmiyetlerinden indirilir» hükümü yer almaktadır.

Tutuklunun, tutuklandığı suçtan beraat etmesi veya bu suçun af ve zamanaşımı gibi özel sebeplerle ortadan kalkması muhtemeldir. Ortadan kalkan bir suçtan dolayı tutuklu kalınan günlerin, başka suçtan kesinleşmiş hürriyeti bağlayıcı cezadan mahsubu her zaman mümkün olmayabilir. Bu bakımdan hürriyeti bağlayıcı cezanın mevcudiyeti halinde tedbirden ibaret bulunan tutuklama müzakkeresinin değil, hürriyeti bağlayıcı cezanın öncelikle infazı gerekir. Esasen hürriyeti bağlayıcı cezanın yerine getirilmesiyle tutuklamadan beklenen gaye kendiliğinden yerine gelmiş olur.

Askerî mahkemece tutuklanan kişinin, mevcut hürriyeti bağlayıcı cezasının infazının geri bırakılarak tutuklama müzakkeresinin yerine getirilmesi için askerî cezaevine gönderilmesi durumunda, tutuklandığı suçtan beraat etme ihtimali vardır. Bu halde, cezanın infazı geri bırakıldığı için, tutuklu kaldığı günlerin cezasından mahsubu imkânı ortadan kalkmaktadır.

Tasarı ile; sayılan sakıncalar giderilmekte ve herhangi bir suçtan askerî ceza ve tutukevinde bulunan kişiler hakkında adliye veya askerî mahkemelerince verilen hürriyeti bağlayıcı cezaların infazının, umumî cezaevleri yerine askerî cezaevlerinde yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Adalet Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

Adalet Komisyonu

21 Eylül 1983

Esas No. : 1/588

Karar No. : 119

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi tarafından kabul olunan «647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesine 17.3.1982 tarih ve 2638 sayılı Kanunla eklenen 2 nci fıkranın değiştirilmesine dair kanun tasarısı» komisyonumuza havale edilmekle ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle incelenerek tasarının tümü benimsendikten sonra maddelerin tetkikine geçilmiştir.

Kanun tasarısının 1 inci maddesine bağlı olarak tasarının ismi redaksiyona tabi tutulmuş ve tasarının 1 inci maddesi tasarı gerekçesinde belirtildiği üzere uygulamada görülen boşluğu gidermek ve sakıncaları bertaraf etmek üzere düzenlenmiş bulunduğu, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesine 17.3.1982 tarihli ve 2638 sayılı Kanunla eklenen 2 nci fıkranın ekleniş amacını değiştirmediği ancak, yukarıda da açıklandığı üzere uygulamadaki boşluğun giderilmesine çalışıldığı bu ek fıkra kapsamına giren tutukluların askerî ceza ve tutukevlerinde tutuklu olarak buldukları süre içerisinde yerine getirilmesi gereken başka bir suçtan dolayı hükümlü oldukları cezaların infazının yapılacağı bu infazın tutukluluk hali durdurulmak suretiyle askerî ceza ve tutukevinde yapılacağına hükme bağlandığı görülmüş ve bu madde hükümet tasarısında olduğu şekilde kabul edilmiştir.

Kanun tasarısının yürürlük ve yürütmeye ilgili 2 ve 3 üncü maddeleri aynen benimsenmiştir. Millî Güvenlik Konseyinin onayına saygı ile arz olunur.

Başkan

Muzaffer BAŞKAYNAK

Hâkim Tümgeneral

Üye

İsmet ONUR

Hâk. Kd. Alb.

Üye

Ersin ESEROL

Hâk. Alb.

Üye

Engin DOĞU

Adalet Bakanlığı

Kanunlar Genel Müdürü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesine 17.3.1982 Tarih ve 2638 Sayılı Kanunla Eklener İkinci Fıkranın Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesine 17.3.1982 tarih ve 2638 sayılı Kanunla eklenen ikinci fıkraya aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Herhangi bir suçtan askerî ceza ve tutukevinde tutuklu bulunan kişiler hakkında, adliye mahkemelerince verilen veya askerî mahkemelerce verilip de Askerî Ceza Kanununun 39 uncu maddesi uyarınca umumî cezaevlerinde infazı gereken, hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezasından çevrilmiş bulunan hürriyeti bağlayıcı cezaların infazı, bu kişilerin tutukluluk hali durdurulmak suretiyle askerî ceza ve tutukevlerinde yapılır. Hükümlü, tutukluluk halinin sona ermesi durumunda, cezasının infazı bitmemiş ise umumî cezaevine gönderilir. Cezaları askerî ceza ve tutukevlerinde bu suretle infaz edilenler hakkında 19 uncu madde ile Ek 2 nci madde hükümleri de uygulanır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14.3.1983

Başbakan
B. Uluşu

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Millî Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

Maliye Bakanı
A. B. Kafaoğlu

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Ulaştırma Bakanı
Prof. Dr. M. Aysan

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
M. Turğut

İmar ve İskân Bakanı
Prof. Dr. A. Samsunlu

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
S. R. Pasin

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Prof. Dr. K. Kılıçturgay

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özбек

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
F. İlkel

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Adalet Bakanı
R. Bayazıt

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Gümrük ve Tekel Bakanı
Prof. Dr. A. Bozer

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Kültür ve Turizm Bakanı
İ. Evliyaoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesine 17.3.1982 Tarih ve 2638 Sayılı Kanunla Eklenen İkinci Fıkranın Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesine 17.3.1982 tarih ve 2638 sayılı Kanunla eklenen ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Herhangi bir suçtan askerî ceza ve tutukevinde tutuklu bulunan kişiler hakkında, başka bir suçtan adliye mahkemelerince verilen veya askerî mahkemelerce verilip de Askerî Ceza Kanununun 39 uncu maddesi uyarınca umumî cezaevlerinde infazı gereken, hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezasından çevrilmiş bulunan hürriyeti bağlayıcı cezaların infazı, bu kişilerin tutukluluk hali durdurulmak suretiyle askerî ceza ve tutukevlerinde yapılır. Hükümlü, tutukluluk halinin sona ermesi durumunda, cezasının infazı bitmemiş ise umumî cezaevine gönderilir. Cezaları askerî ceza ve tutukevlerinde bu suretle infaz edilenler hakkında 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 19 ve Ek 2 nci Madde hükümleri de uygulanır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

13.7.1965 Tarihli ve 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesinin İkinci Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Herhangi bir suçtan askerî ceza ve tutukevinde tutuklu bulunan kişiler hakkında, adliye mahkemelerince verilen veya askerî mahkemelerce verilip de Askerî Ceza Kanununun 39 uncu maddesi uyarınca umumî cezaevlerinde infazı gereken hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezasından çevrilmiş bulunan hürriyeti bağlayıcı cezaların infazı, bu kişilerin tutukluluk hali durdurulmak suretiyle askerî ceza ve tutukevlerinde yapılır. Hükümlü, tutukluluk halinin sona ermesi durumunda, cezasının infazı bitmemiş ise umumî cezaevine gönderilir. Cezaları askerî ceza ve tutukevlerinde bu suretle infaz edilenler hakkında 19 uncu madde ile Ek 2 nci madde hükümleri de uygulanır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.